

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Sprzedawca w stacji paliw (524502)

Sprzedawcy w stacji paliw

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Sprzedawca w stacji paliw (524502)

Sprzedawcy w stacji paliw

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Sprzedawca w stacji paliw (524502)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [543]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://unsplash.com/photos/zdzo5pgyoba> [dostęp: 10.07.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	6
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	7
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przyjmowanie i przygotowywanie do sprzedaży towarów oraz paliw	8
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Sprzedawanie towarów, paliw i usług.....	9
3.4. Kompetencje społeczne.....	10
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	10
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	11
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	11
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	12
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	13
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	13
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	14
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	14
7. SŁOWNIK POJĘĆ	15
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	15
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	18

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Sprzedawca w stacji paliw 524502

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Kasjer.
- Operator dystrybutora.
- Pracownik obsługi stacji.
- Pracownik podjazdu.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 524502 Service station attendants.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja G. Handel hurtowy i detaliczny.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Piotr Błaszowski – OKTAN, Słupsk.
- Wacław Galewski – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Jackman – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Kamil Urban – EZHouse Sp. z o.o., Gdańsk.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Małgorzata Domańska-Plichta – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Jackman – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Ryszard Pieńkowski – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Sebastian Stefański – PBS Sp. z o.o., Sopot.
- Daria Świsulska – PBS Sp. z o.o., Sopot.

Recenzenci:

- Marcin Jagła – Lotos, Gdynia.
- Małgorzata Łukaszewska – Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM, Katowice.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Roman Ulenberg – Polski Związek Motorowy, Warszawa.
- Sławomir Ulenberg – ekspert niezależny, Kwidzyn.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Sprzedawca w stacji paliw zajmuje się sprzedażą paliw płynnych oraz innych towarów dostępnych na stacji, a także wykonywaniem prac porządkowych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Sprzedawca w stacji paliw jest zawodem o charakterze handlowo-usługowym. Osoba wykonująca ten zawód odpowiedzialna jest za obsługę klientów oraz prace związane z funkcjonowaniem stacji paliw w celu zapewnienia wysokiej jakości oferowanych usług.

Zasadniczym celem pracy sprzedawcy jest sprzedaż paliw płynnych⁹ oraz innych towarów handlowych dostępnych na danej stacji paliw, jak również przyjmowanie i magazynowanie dostaw oraz zabezpieczanie utargu.

Sprzedaż odbywa się w sposób bezpośredni w tradycyjnej formie sprzedaży lub w sposób pośredni – jako samoobsługowa forma sprzedaży. Sprzedawca bezpośrednio obsługuje klienta tylko w przypadku samochodów wyposażonych w instalację gazową – jeśli stacja nie jest odpowiednio przygotowana do samoobsługowego skorzystania z urządzenia do dystrybucji LPG⁷.

Sposoby wykonywania pracy

Sprzedawca w stacji paliw wykonuje pracę polegającą na:

- obsłudze systemu kasowego (kasy fiskalne⁵, terminale płatnicze¹¹),
- wystawianiu faktury z wykorzystaniem komputera,
- obsłudze innych urządzeń będących w dyspozycji stacji, takich jak: lottomaty, urządzenia myjni, ekspresy do kawy, opiekacze do potraw na ciepło oraz kompresory⁶,
- udzielaniu informacji klientom stacji paliw,
- uczestniczeniu w inwentaryzacji towarów i innych składników majątku, za które jest odpowiedzialny,
- dbaniu o czystość i estetykę miejsca sprzedaży, właściwą ekspozycję towarów według ustalonych standardów na danej stacji paliw.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **sprzedawcy w stacji paliw** są stacje należące do koncernów paliwowych, indywidualnych właścicieli lub dystrybutorów² paliw. Praca odbywa się wewnątrz budynku (gdzie m.in. odbywają się transakcje) oraz na zewnątrz (na placu przed budynkiem), gdzie mieszczą się dystrybutory z paliwem oraz kompresory do pompowania kół i odkurzacze.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Podstawowymi narzędziami pracy **sprzedawcy w stacji paliw** są:

- dystrybutor paliw,
- kasa fiskalna.

Na stacji paliw znajdują się zbiorniki z paliwami płynnymi i urządzenia do ich dystrybucji, ponadto elementy infrastruktury gastronomicznej służące do przygotowywania dań typu fastfood.

Organizacja pracy

Praca **sprzedawcy w paliw** przebiega w systemie dwu- lub trzymianowym, stąd pracownik powinien być przygotowany do pracy nocnej. W zależności od typu stacji (prywatna lub należąca do koncernu) oraz rodzaju zadań praca może mieć charakter indywidualny lub zespołowy.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Ze względu na kontakt ze środkami ropopochodnymi oraz charakter pracy **sprzedawca w stacji paliw** narażony jest na:

- choroby nowotworowe,
- przewlekłe schorzenia narządu ruchu,
- zmiany zwyrodnieniowe oraz schorzenia kręgosłupa i stawów,
- żylaki,
- niewydolność układu krążenia.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **sprzedawcy w stacji paliw** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna dobra wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku i słuchu,
- sprawność układu oddechowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- zręczność rąk i palców,
- spostrzegawczość,
- czucie dotykowe,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne,
- łatwość wypowiedzania się w mowie,
- rozumowanie logiczne,
- wyobraźnia i myślenie twórcze,
- podzielność uwagi,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność współdziałania,
- zdolność koncentracji uwagi;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą,
- dokładność,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych,
- odporność emocjonalna,
- odporność na stres.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** wymagana jest ogólna sprawność ruchowa. Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu są wady wymowy oraz wady słuchu uniemożliwiające swobodną komunikację.

Osoby, które według prawa lub zgodnie z orzeczeniem lekarskim nie mogą pracować dłużej niż 8 godzin na dobę lub pracować w pozycji stojącej lub na zmianach nocnych, nie mogą podjąć pracy w stacji paliw (np. osoby z niektórymi rodzajami niepełnosprawności, kobiety w ciąży).

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Sprzedawca w stacji paliw nie jest zawodem regulowanym (nie został określony wymagany stopień wykształcenia), natomiast preferowane jest wykształcenie w zawodzie sprzedawca – ukończenie trzyletniej branżowej szkoły I stopnia w obszarze administracyjno-usługowym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** nie są wymagane uprawnienia, ale dodatkowym atutem są:

- świadectwo potwierdzające kwalifikację AU.20 Prowadzenie sprzedaży, wyodrębnioną w zawodzie pokrewnym (szkolnym) sprzedawca,
- zaświadczenia z odbytych szkoleń z technik sprzedażowych, obsługi klienta i/lub psychologii sprzedaży,
- udokumentowane doświadczenie w handlu detalicznym.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Droga awansu **sprzedawcy w stacji paliw** najczęściej odbywa się wewnątrz firmy. Osoba rozpoczynająca pracę od stanowiska sprzedawcy może awansować na stanowisko kierownika zmiany, zastępcy kierownika stacji i kierownika stacji, który nadzoruje i koordynuje pracę zespołu.

W dużych koncernach paliwowych jest możliwość przebranżowienia na stanowisko niezwiązane bezpośrednio ze stacją paliw, np. praca w rafinerii. Dłuższy staż pracy, umiejętności organizacyjne i wiedza ekonomiczno-finansowa umożliwiają awans na prowadzącego stację paliw na podstawie umowy z koncernem paliwowym, co oznacza założenie własnej działalności gospodarczej, zatrudnienie pracowników i prowadzenie sprzedaży na stacji paliw w imieniu i na rachunek koncernu paliwowego.

Drogą do rozwoju kompetencji zawodowych jest samodoskonalenie umiejętności interpersonalnych, technik obsługi klienta i eksponowania towarów.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej oraz pozaformalnej.

Uzyskane w procesie pracy kompetencje zawodowe sprzedawcy w stacji paliw można potwierdzić zdając egzamin w zakresie kwalifikacji AU.20 Prowadzenie sprzedaży, wyodrębnionej w pokrewnym zawodzie sprzedawca.

Posiadając średnie wykształcenie, można zdać egzamin potwierdzający kwalifikację AU.25 Prowadzenie działalności handlowej i uzyskać kwalifikacje w zawodzie technik handlowiec.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Sprzedawca ^S	522301
Sprzedawca w branży spożywczej	522304
Technik handlowiec ^S	522305

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przyjmowanie dostaw towarów i paliw.
- Z2 Magazynowanie przyjętych towarów i paliw.
- Z3 Wykonywanie prac związanych z obsługą klientów w stacji paliw.
- Z4 Obsługiwanie urządzeń stosowanych w stacji paliw.
- Z5 Wykonywanie prac porządkowych na terenie stacji paliw.
- Z6 Wykonywanie kontroli jakościowej i ilościowej towarów znajdujących się w stacji paliw.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Przyjmowanie i przygotowywanie do sprzedaży towarów oraz paliw

Kompetencja zawodowa Kz1: Przyjmowanie i przygotowywanie do sprzedaży towarów oraz paliw obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przyjmowanie dostaw towarów i paliw	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady ilościowego i jakościowego przyjmowania towarów; • Zasady i przepisy magazynowania towarów i paliw; • Przepisy i zasady BHP obowiązujące na stacji paliw; • Procedury przyjmowania paliw oraz innych towarów niebezpiecznych; • Sposoby oceny jakości towarów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzić dokumentację przyjmowanych towarów; • Obsługiwać urządzenia do przyjmowania paliw; • Kontrolować jakość i ilość przyjmowanych towarów; • Stosować przepisy BHP, ppoż. i ergonomii pracy w trakcie przyjmowania paliw; • Klasyfikować przyjmowane produkty (art. spożywcze, niebezpieczne, łatwopalne itp.); • Rozpoznawać i właściwie interpretować znaki bezpieczeństwa stosowane na produktach.

Z2 Magazynowanie przyjętych towarów i paliw	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Przepisy BHP, ppoż. i sanitarne dotyczące przechowywania towarów i paliw; • Zasady i techniki kontroli jakości przechowywanych i oferowanych do sprzedaży towarów; • Zasady prawidłowego i bezpiecznego magazynowania towarów i paliw; • Zasadę magazynowania <u>FIFO</u>³. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować przepisy BHP, ppoż. oraz sanitarne podczas wykonywania prac magazynowych; • Rozpoznać i zapobiec zagrożeniom związanym ze sprzedażą łatwopalnych i wybuchowych paliw płynnych (<u>PB</u>¹⁰, <u>ON</u>⁸, <u>LPG</u>, <u>CNG</u>¹ i gaz w butlach); • Rozpoznać i zapobiegać zagrożeniom związanym z przechowywaniem i sprzedażą substancji szczególnie niebezpiecznych (oleje samochodowe, samochodowe środki czystości itp.); • Rozpoznawać i właściwie interpretować znaki bezpieczeństwa stosowane na produktach. • Dobierać sposób magazynowania przyjętych towarów i paliw; • Prowadzić dokumentację sprzedaży oraz stanów magazynowych;

	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniać jakość i przydatność do sprzedaży posiadanych towarów; • Odczytywać dane z urządzeń pomiarowych przechowywanych paliw; • Dobierać sposób magazynowania oraz rozplanować powierzchnię zgodnie z asortymentem (artykuły spożywcze, szkodliwe dla zdrowia, łatwopalne itp.).
--	---

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Sprzedawanie towarów, paliw i usług

Kompetencja zawodowa Kz2: Sprzedawanie towarów, paliw i usług obejmuje zestaw zadań zawodowych Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z3 Wykonywanie prac związanych z obsługą klientów w stacji paliw	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady obsługi komputera, kasy fiskalnej, terminala płatniczego; • Sposoby i zasady obsługi urządzeń znajdujących się na stacji paliw (dystrybutory, myjnia, kompresor itp.); • Sposoby i zasady ekspozycji towarów znajdujących się na stacji paliw. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsługiwać klientów zgodnie z przyjętymi standardami; • Sposoby i zasady przyjmowania należności oraz zabezpieczenia i odprowadzania utargu; • Stosować oprogramowanie komputerowe, kasę fiskalną i inne urządzenia w celu ewidencjonowania i dokonania sprzedaży; • Dostrzegać potrzeby klientów i stosować odpowiednie techniki sprzedaży; • Przyjmować, zabezpieczać oraz odprowadzać utarg; • Eksponować sprzedawane towary; • Oceniać jakość i przydatność do dalszej sprzedaży towarów będących na stacji.

Z4 Obsługiwanie urządzeń stosowanych w stacji paliw	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Sposoby obsługi urządzeń do przyjmowania i sprzedaży paliw; • Sposoby obsługi urządzeń do ewidencjonowania sprzedaży (kasy fiskalne, programy, terminale płatnicze); • Sposoby obsługi urządzeń do sprzedaży (dystrybutory, <u>wieże cenowe</u>¹²); • Sposoby obsługi systemów bezpieczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsługiwać ręczne bądź automatyczne narzędzia do przyjmowania paliw (sondy, termometry, czujniki); • Obsługiwać kasę fiskalną, terminal płatniczy, programy komputerowe do sprzedaży i fakturowania; • Obsługiwać dystrybutory paliw płynnych, myjnie oraz inne urządzenia znajdujące się na stacji; • Obsługiwać ręczne lub automatyczne wieże cenowe; • Obsługiwać systemy monitoringu znajdujące się na stacji; • Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony środowiska, ergonomii, a także <u>HACCP</u>⁴ podczas obsługiwanie urządzeń.

Z5 Wykonywanie prac porządkowych na terenie stacji	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ppoż., sanitarne i ochrony środowiska; • Zasady działania narzędzi i środków czystości; • Techniki usuwania zabrudzeń wewnątrz i na zewnątrz budynków; • Zasady segregacji śmieci; • Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać i stosować przepisy BHP, ppoż., sanitarne i ochrony środowiska podczas wykonywania prac porządkowych; • Obsługiwać narzędzia niezbędne w trakcie prac porządkowych; • Dobierać środki czystości i narzędzia do występujących zabrudzeń i zanieczyszczeń; • Rozpoznawać i klasyfikować rodzaj zanieczyszczenia; • Stosować właściwą kolejność czynności sprzątania.

Z6 Wykonywanie kontroli jakościowej i ilościowej towarów znajdujących się w stacji paliw	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP i sanitarne; • Zasady ilościowego i jakościowego przechowywania towarów; • Podstawy towaroznawstwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać przepisów BHP i sanitarnych podczas kontroli jakościowej i ilościowej towarów; • Grupować, dzielić i prowadzić spis towarów; • Oceniać jakość i przydatność towarów do dalszej sprzedaży.

3.4. Kompetencje społeczne

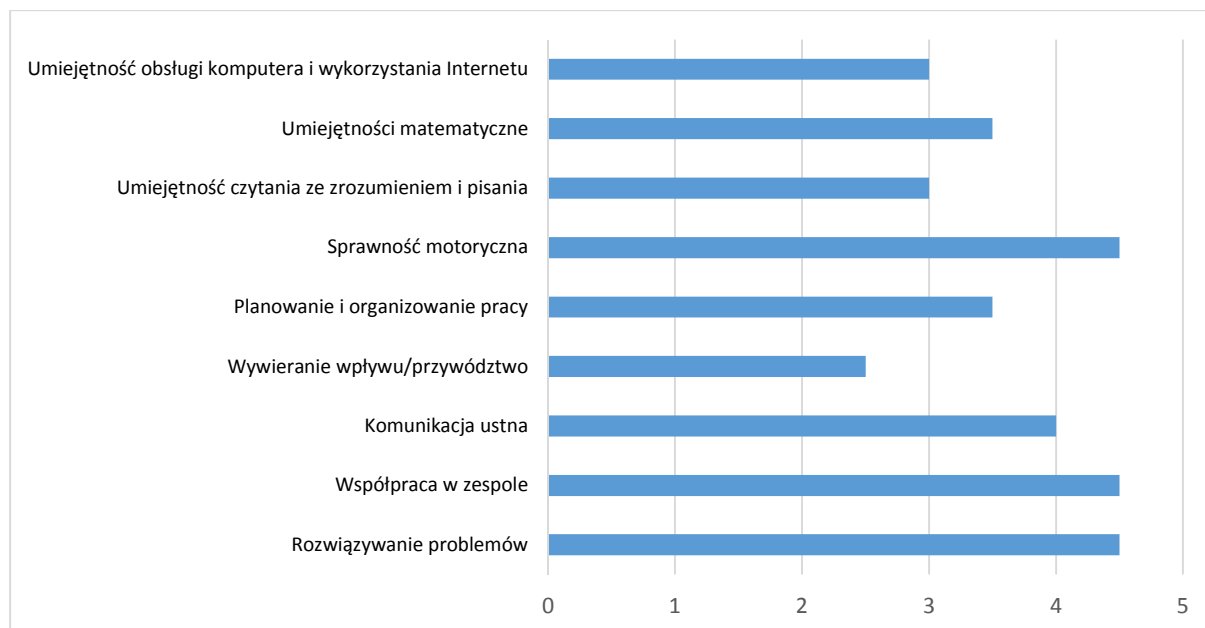
Pracownik w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowania działań wpływających na bezpieczeństwo i zdrowie personelu i klientów stacji paliw.
- Ponoszenia odpowiedzialności za powierzone narzędzia i maszyny wykorzystywane na stanowisku swojej pracy.
- Podejmowania współpracy w zespole i przyjmowania roli niezbędnej w danym momencie pracy (kasjer, placowy, magazynier).
- Doskonalenia kompetencji zawodowych, szczególnie w przypadku wprowadzania na rynek nowych produktów i usług.
- Rozwiązywania problemów w sytuacjach trudnych i stresujących.
- Kierowania się zasadami etyki zawodowej, w tym przestrzegania zasad uczciwości i rzetelności.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **sprzedawca w stacji paliw**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **sprzedawca w stacji paliw**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Sprzedawca w stacji paliw najczęściej może znaleźć zatrudnienie w sieciach koncernów paliwowych lub u właścicieli prywatnych stacji paliw.

Obecnie (2018 r.) obserwuje się wzrost zapotrzebowania pracowników w zawodzie sprzedawca w stacji paliw. Spowodowane jest to m. in. rosnącą liczbą stacji paliw.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw**.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu sprzedawca w stacji paliw można uzyskać podejmując kształcenie w zawodzie pokrewnym (szkolnym) sprzedawca, w zakresie kwalifikacji AU.20 Prowadzenie sprzedaży, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Szkolenie

Sprzedawca w stacji paliw może brać udział w szkoleniach organizowanych przez:

- pracodawcę – dotyczących technik i standardów obsługi klienta, technik profesjonalnej obsługi trudnego klienta, psychologii sprzedaży, BHP i pomocy przedmedycznej,
- organizacje branżowe lub producentów maszyn i urządzeń obsługiwanych na stacji paliw.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** jest zróżnicowane i wynosi od 2100 zł do 4000 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat, natomiast wynagrodzenie średnie wynosi 3500 zł brutto.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód sprzedawca w stacji paliw uzależniony jest od:

- rodzaju pracodawcy (stacja paliw należąca do koncernu paliwowego, prywatna),
- oferty towarowej oraz usługowej (np. gastronomia, myjnia samochodowa),
- lokalizacji stacji paliw (stacja miejska, przy autostradzie),
- regionu kraju,
- stażu i stanowiska zajmowanego na stacji paliw.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **sprzedawca w stacji paliw** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych. Dysfunkcje nie mogą być jednak przeszkodą w wykonywaniu prac fizycznych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,

- słabo słyszających, głuchych i głuchoniemych (03-L) pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy np. pod kątem możliwości percepcji sygnałów alarmowych,
- cierpiących na padaczkę (06-E), które mogą wykonywać zawód na wybranych stanowiskach pracy, pod warunkiem, że ryzyko występowania ataków jest możliwe do określenia; osoby te powinny unikać obsługi maszyn, urządzeń i prac na podwyższeniu.

Zatrudniony pracownik z orzeczeniem o niepełnosprawności ma prawo do skróconego czasu pracy, dodatkowej przerwy oraz dodatkowego urlopu.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 150, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 169, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 149).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Dyb J., Miś R., Zawadzki T.: Eksploatacja stacji LPG. Wydawnictwo KaBe, Krosno 2010.
- Dzięglewski A. (red.): Encyklopedia stacji paliw. Petro-EBC, Warszawa 1998.
- Tuchliński R.: Urządzenia stacji paliw płynnych. Wydawnictwo KaBe, Krosno 2016.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Czasopismo „Nowoczesna stacja paliw”: <https://issuu.com/hotelarz>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie sprzedawca: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/522301.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik handlowiec: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/522305.pdf
- Miesięcznik „Paliwa płynne”, Polska Izba Paliw Płynnych: <http://www.paliwa.pl/paliwa-plynne/o-paliwach-plynnych>
- Platforma wymiany informacji: <http://www.sprawdzprace.pl/praca/opinie/polska/handel-marketing-public-relations/sprzedawcapracownik-stacji-paliw/>
- Polska Izba Paliw Płynnych: <http://www.paliwa.pl/strona-startowa/aktualnosc>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.

Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Compressed Natural Gas (CNG)	Sprężony do wysokiego ciśnienia gaz ziemny służący do napędu pojazdów silnikowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
2	Dystrybutor (odmierzac paliiw ciekłych)	Instalacja pomiarowa przeznaczona do napełniania paliwem ciekłym pojazdów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
3	First in, First Out (FIFO)	Sposób wyceny posiadanych zapasów oraz ich rozchodu. Księgowanie rozchodów odbywa się od towarów, które najwcześniej zostały przyjęte w magazynie.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Metoda_FIFO [dostęp: 10.07.2018]
4	Hazard Analysis and Critical Control Points System (HACCP)	System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontrolnych. Jest to system ukierunkowany na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, który identyfikuje, ocenia i kontroluje (oponowuje) zagrożenia istotne dla bezpieczeństwa żywności.	https://gastrowiedza.pl/baza-wiedzy/artukul/co-jest-system-haccp [dostęp: 10.07.2018]
5	Kasa fiskalna	Urządzenie elektroniczne służące do rejestracji obrotu oraz kwot (podatku dochodowego i VAT) należnego ze sprzedaży detalicznej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
6	Kompresor	Urządzenie służące do pompowania kół pojazdów oraz innych przedmiotów posiadających odpowiedni zawór zasilający.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
7	Liquefied petroleum gas (LPG)	Mieszanka gazowa powszechnie znana jako propan-butan, używana do napędu pojazdów silnikowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
8	Olej napędowy (ON)	Jedno z paliw płynnych służących do napędu pojazdów silnikowych. Inna nazwa to diesel.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
9	Paliwa płynne	Paliwo pochodzące zwykle z przeróbki ropy naftowej stosowane przede wszystkim do napędu silników spalinowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
10	Z łac. Plumbum (PB)	Jedno z paliw płynnych otrzymywane z ropy naftowej. Służy do napędu pojazdów z silnikami spalinowymi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slovníki/bezyna.html [dostęp: 10.07.2018.].
11	Terminal płatniczy	Urządzenie używane do kontaktu z bankiem, gdy klient za nabywany towar lub usługę płaci kartą płatniczą w celu rozliczenia transakcji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
12	Wieża cenowa	Pylon cenowy, totem – element zabudowy stacji paliw służący do informowania i prezentacji cen paliw na danej stacji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.